

AULA D'AUDICIÓ I LLENGUATGE

Objectius de l'aula

La intervenció del personal docent de suport especialitzat en audició i llenguatge, es fonamenta d'acord a l'article 42 de l'Ordre 20/2019, de 30 d'abril, per la qual es regula l'organització de la resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat en els centres docents sostinguts amb fons públics del sistema educatiu valencià, i amb la Resolució de 20 d'agost de 2018, per la qual es regula l'elaboració de les actuacions del Pla d'actuació per a la millora (PAM), s'autoritzen programes i s'assignen hores addicionals de professorat als centres educatius públics amb titularitat de la Generalitat Valenciana. Segons la normativa actual, les funcions del mestre d'audició i llenguatge al centre són les següents:

a) Assessorar i col·laborar amb els equips docents i els serveis especialitzats d'orientació en la identificació de les barreres a la inclusió en el context escolar, familiar i social i en la detecció primerenca de les dificultats específiques d'aprenentatge i, si escau, de les situacions de desigualtat i desavantatge.

b) Assessorar i col·laborar amb els equips docents en la planificació i la implementació d'actuacions i programes preventius per al desenvolupament de les competències clau.

c) Assessorar i col·laborar amb la direcció del centre i les persones coordinadores de formació, igualtat i convivència en la planificació i el desenvolupament d'accions formatives i de sensibilització dirigides al claustre, al personal del centre, l'alumnat, les famílies i l'entorn sociocomunitari.

d) Formar part dels equips de transició i participar en la planificació, el desenvolupament i l'avaluació dels processos de transició entre etapes i modalitats d'escolarització.

e) Col·laborar amb els equips docents en la personalització de les programacions didàctiques i en l'accessibilitat dels entorns, materials didàctics i curriculars per a facilitar l'accés, la participació i l'aprenentatge de l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu.

f) Col·laborar amb els equips docents en la planificació, desenvolupament i avaluació de les adaptacions curriculars individuals significatives i els plans d'actuació personalitzats de l'alumnat amb què intervenen.

g) Col·laborar amb l'especialista en Orientació Educativa en el procediment d'avaluació sociopsicopedagògica i aportar la informació i els coneixements relatius al seu àmbit de competències.

h) Donar suport personalitzat i individualitzat a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu, d'acord amb els criteris establits en el Pla d'actuació personalitzat.

i) Elaborar informes de valoració i seguiment de l'alumnat al qual donen suport.

j) Col·laborar amb les tutores i els tutors en les reunions amb les famílies o representants legals, per a informar sobre els objectius de la intervenció, les mesures dutes a terme i el progrés de l'alumnat, i orientar, si escau, sobre els aspectes que cal treballar des de l'àmbit familiar, demanant la seua opinió i fomentant-ne la participació.

k) Participar en els processos de coordinació i intercanvi d'informació amb els agents, institucions i entitats socioeducatives i sanitàries implicats en la resposta educativa de l'alumnat al qual donen suport.

l) Altres funcions que reglamentàriament se'ls assignen.

El personal docent especialitzat de suport d'Audició i Llenguatge se centra prioritàriament en l'àmbit de la comunicació, el llenguatge i la parla des d'una perspectiva educativa vinculada al currículum. A més de les funcions generals establides en el punt 1, té les funcions d'assessorar el personal docent d'Educació Infantil en el disseny, la implementació i el seguiment dels programes d'estimulació del llenguatge oral dirigits a tot l'alumnat, així com en les mesures d'aprenentatge intensiu i millora de la competència lingüística dirigits a l'alumnat que requereix una resposta personalitzada amb suports no especialitzats.

Amb caràcter general, quan les dificultats de l'alumnat no estan associades a discapacitat o a problemes greus en la comunicació, l'atenció directa del personal especialitzat d'audició i llenguatge no s'ha de prolongar més de tres cursos, i es pot substituir per l'atenció indirecta o el suport puntual. En qualsevol cas, ha d'haver-hi un seguiment continuat del progrés, en el marc de l'avaluació dels plans d'actuació personalitzats.

A més a més, la nomenada Ordre també especifica que, quan el personal de Pedagogia Terapèutica i d'Audició i Llenguatge donen suport simultani a una mateixa alumna o un mateix alumne, s'han de distribuir els objectius i les tasques que cal treballar, amb la finalitat d'evitar duplicitats i millorar l'eficàcia de la resposta.

Tasques i temporalització

Les tasques a l'aula d'audició i llenguatge per al curs escolar 2022/2023 són les següents:

- Detectar i previndre possibles alteracions en el desenvolupament de la comunicació i el llenguatge.
- Potenciar el desenvolupament de la comprensió i producció lingüística.
- Realitzar l'avaluació de la parla i el llenguatge, així com el seguiment del seu procés evolutiu.
- Programar i realitzar la intervenció de forma directa, puntual i indirecta en funció de la grau d'intensitat establert al PAP.
- Assessorar els tutors/es i famílies propiciant un clima comunicatiu.
- Elaborar i/o adequar materials per a donar resposta a les necessitats del nostre alumnat.
- Coordinar-nos amb els diferents professionals que participen en la tasca educativa, per garantir el desenvolupament integral dels alumnes.
- Organitzar i desenvolupar grups de treball amb la resta de membres externs.
- Afavorir a l'alumnat la recuperació de les dificultats que presenten en el llenguatge prioritzant el procés d'integració escolar i social.
- Despertar en el alumnat la consciència sobre la importància d'una parla i pronúncia correcta per relacionar-nos amb els altres.
- Intentar que l'alumnat adopte una actitud positiva i de comprensió front a les dificultats en l'àrea del llenguatge i així, incrementar la seua motivació en les tasques de rehabilitació.
- Afavorir les possibilitats expressives del llenguatge mitjançant la participació activa de l'alumnat en jocs, conversacions i activitats de la vida quotidiana.

- Determinar els objectius a assolir amb cada alumne i interrelacionar-los amb els objectius lingüístics de l'etapa d'Educació Infantil i Primària amb el propòsit que arriben a dominar les quatre destreses bàsiques; parlar, escoltar, llegir i escriure.
- Mantenir el contacte i la comunicació periòdica amb els tutors i les famílies per tal de generalitzar els avanços, veure l'evolució i/o detectar dificultats.

Fent referència als anterior objectius generals d'aula nomenats, concrete amb els criteris d'avaluació proposats per treballar amb el nostre alumnat. Aquests estan formulats atenent a variables tal com: les característiques del Projecte Educatiu i de la Concreció Curricular del Centre, els aspectes rellevants de l'alumnat, com ara el seu nivell cognitiu, les habilitats lingüístiques, el grau de desenvolupament, i les necessitats i capacitats prèvies a l'inici de la intervenció.

D'acord amb açò, s'establirà un programa d'intervenció individualitzat, annexat al PAP de cada alumne, què serà objecte de seguiment i avaluació per garantir el màxim l'ajustament a les necessitats reals de cadascun. Aquest programa inclourà els objectius específics següents:

- Afavorir i millorar l'atenció sostinguda i selectiva.
- Estimular la percepció auditiva i visual.
- Afavorir i millorar la capacitat de memòria.
- Fomentar la imitació directa.
- Adquirir i utilitzar nocions espacial i temporals bàsiques.
- Prendre consciència i potenciar la relaxació de les diferents parts del cos.
- Treballar un patró respiratori costo-abdominal correcte per a la parla.
- Aconseguir una adequada coordinació fono-respiratòria.
- Respirar correctament, amb l'agilitat i el ritme adients per afavorir el procés de fonació.
- Aconseguir un major control de la tonicitat i mobilitat dels òrgans bucofonadors, així com una major precisió i coordinació d'aquests en l'articulació dels diferents fonemes.
- Millorar la capacitat de discriminació de sons ambientals, fonèmics i sil·làbics.

- Millorar i potenciar la correcta articulació dels fonemes alterats.
- Afavorir la correcta emissió dels grups consonàntics; líquids i vibrants.
- Integrar i potenciar la generalització dels diferents fonemes al llenguatge espontani.
- Augmentar el vocabulari i la capacitat d'evocació.
- Incrementar la capacitat lèxica a nivell comprensiu i expressiu.
- Comprendre les relacions semàntiques entre les diferents paraules.
- Ampliar el camps semàntic de l'alumne mitjançant tasques com; associacions, comparacions, classificacions, definicions verbals.
- Afavorir la consciència sintàctica.
- Establir i automatitzar l'esquema oracional simple.
- Desenvolupar l'ús d'oracions simples i compostes.
- Desenvolupar les funcions comunicatives orals adequades al seu nivell.
- Desenvolupar la capacitat de participar en conversacions de grup.
- Desenvolupar la capacitat de participar a nivell oral en activitats de la vida quotidiana.

Planificació del tractament i suport de l'alumnat

El **protocol habitual d'actuació** queda recollit a l'Ordre 20/2019, de 30 d'abril, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es regula l'organització de la resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat en els centres docents sostinguts amb fons públics del sistema educatiu valencià, i a la Resolució de 24 de juliol de 2019, de la Secretaria Autònoma d'Educació i Formació Professional, per la qual es dicten instruccions per a l'aplicació d'alguns dels principals procediments previstos en l'Ordre 20/2019, de 30 d'abril, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es regula l'organització de la resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat en els centres docents sostinguts amb fons públics del sistema educatiu valencià, i es publiquen els formularis referits a l'avaluació sociopsicopedagògica,

l'informe sociopsicopedagògic, el pla d'actuació personalitzat (PAP) i el dictamen per a l'escolarització.

La **determinació de l'alumnat que serà atès** en Audició i Llenguatge haurà de realitzar-se en funció de l'informe sociopsicopedagògic, realitzat pels orientadors assignats al centre des de Conselleria d'educació o pel Gabinet Psicopedagògic Escolar autoritzat, que ha de determinar la intensitat i durada dels suports i aportar orientacions per a elaborar el pla d'actuació personalitzat (PAP). Aquest informe inclourà necessàriament la valoració de l'especialista d'Audició i Llenguatge.

Així doncs, el PAP recull les conclusions de l'avaluació sociopsicopedagògica i les orientacions de l'informe sociopsicopedagògic per organitzar, desenvolupar i avaluar la proposta de les mesures de resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat avaluat i la intervenció dels diferents suports, especialitzats, o no, que hi intervenen. L'equip educatiu és l'encarregat de redactar el PAP, seguint el model de l'annex II de la Resolució de 24 de juliol de 2019.

A més a més aquest també **concretarà l'horari** del personal especialitzat de suport. El nombre de sessions d'atenció a l'alumnat escolaritzat en l'aula ordinària, calculades en franges de **30, 45 o 60 minuts**, s'ha de determinar **en funció de la intensitat** establida en l'informe sociopsicopedagògic, atenent als criteris establits a la secció quarta de la nomenada Resolució, els quals són:

- a) Intensitat baixa: 1 o 2 sessions setmanals.
- b) Intensitat mitjana: 3 o 4 sessions setmanals.
- c) Intensitat alta: 5 o 6 sessions setmanals.

Tanmateix, l'informe sociopsicopedagògic ha d'incloure **el grau d'intensitat** dels suports que l'alumnat necessita, tal com s'estableix a l'annex IV de la Resolució de 20 d'agost de 2018, d'acord amb els criteris següents:

- Grau 1: necessita ajuda puntual que pot tenir resposta amb mesures ordinàries i suports ordinaris addicionals. Aquest tipus de suport s'inclou en el nivell de resposta III.

- Grau 2: necessita ajuda que implica suports intensius i especialitzats durant una part de l'horari escolar. Aquest tipus de suport s'inclou en el nivell de resposta IV.
- Grau 3: necessita ajuda en la majoria d'àrees i àmbits que implica suports intensius, especialitzats i individualitzats durant la major part de la jornada escolar. Aquest tipus de suport s'inclou en el nivell de resposta IV.

Amb això, l'aplicació i desenvolupament del PAP implica una **avaluació contínua** dels resultats i l'eficàcia de les mesures que s'estan aplicant. Per tal de dur a terme el seguiment, la revisió o la retirada dels suports personals especialitzats, tal com queda establert al punt 7 de l'Article 42 a l'Ordre 20/2019 es realitza “a les sessions d'avaluació trimestrals i de final de curs, l'equip educatiu, assessorat pel servei especialitzat d'orientació, ha de valorar i prendre decisions de manera col·legiada sobre la continuïtat o la retirada dels suports personals especialitzats, prenent com a referència els criteris establits als PAP”.

Al final de cada **trimestre** i dels cursos escolars, el **personal especialitzat** de suport, coordinat per les tutores o els tutors, ha d'elaborar, de manera conjunta, **un informe** per a cada alumne atés, que contemple els aspectes treballats, el progrés aconseguit i, si escau, les orientacions i recomanacions en l'àmbit familiar.

Prioritat d'atenció en audició i llenguatge en funció de la patologia.

En les etapes d'educació infantil i educació primària, l'ordre de prioritats d'atenció per part del suport especialitzat d'Audició i Llenguatge, d'acord al que estableix la Resolució de 20 d'agost de 2018, queda de la següent manera:

- a) Alumnat amb afàsia, disfàsia/TEL, trastorn del llenguatge associat a TEA, deficiència auditiva severa i profunda.
- b) Alumnat amb hipoacúsia mitjana.
- c) Alumnat amb retard simple del llenguatge. Es considerarà, a l'efecte de provisió de personal addicional, únicament fins al segon curs d'educació primària, atenent les característiques d'aquestes dificultats i la seua relació amb el desenvolupament.

- d) Alumnat amb disàrtria.
- e) Alumnat amb disglòssia.
- f) Alumnat amb disfèmia que dificulte greument la seua comunicació i alumnat amb disfonia, sempre que aquest no reba ja l'atenció per part del sistema públic de salut.
- g) Alumnat amb altres dificultats:
 - Retard del llenguatge associat a discapacitat intel·lectual.
 - Dislàlia. Es considerarà, a l'efecte de provisió de personal addicional, únicament fins al segon curs d'educació primària, atenent les característiques d'aquestes dificultats i la seua relació amb el desenvolupament.
 - Desorganització del llenguatge com a conseqüència de trastorn de la personalitat.

No obstant això, en el segon cicle d'educació infantil, l'alumnat amb retard simple del llenguatge, dislàlies, disfèmia i disfonia s'atendrà preferentment mitjançant programes d'estimulació del llenguatge oral desenvolupats dins l'aula ordinària i adreçats a tot l'alumnat del grup, sota una perspectiva inclusiva i preventiva, sense prejuí que en l'organització de les hores disponibles per l'especialista en audició i llenguatge es destinen sessions a l'atenció individual o en xicotet grup de l'alumnat que ho requerisca, dutes a terme a l'aula específica d'audició i llenguatge.

Com també, els casos de disfèmia i disfonia, en l'etapa d'educació primària, la intervenció directa de l'especialista d'audició i llenguatge es prestarà per un màxim de dos anys des de l'inici de la intervenció. Passat aquest temps, la intervenció consistirà en una supervisió o en l'atenció puntual, en funció del grau de dificultat i l'evolució de l'alumnat.